

Pyydettyinä lausuntona luonnoksesta *perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta* Suomen ruotsinopettajat ry lausuu seuraavaa:

Suomen ruotsinopettajat ovat huojentuneina vastaanottaneet hallituksen päätöksen parantaa ruotsin kielen keskipitkän oppimäärän (B1-ruotsi) opetuksen laatua ja tasa-arvoa perusasteella.

Hallituksen muutosehdotus lisätä yksi vuosiviikkotunti yläkoulun B1-ruotsiin on tervetullut ja oikeansuuntainen, sillä nykyinen tuntijako on ylläpitänyt epätasa-arvoa ja on haastanut opetuksen järjestäjät kehittämään itsenäisiä ratkaisuja kyetäkseen tarjota laadukasta ja tasapainoista ruotsin kielen opetusta. Svenska nu, Suomen kieltenopettajien liitto sekä Suomen ruotsinopettajat ry ovat 13.9.2022 kirjoittaneet muutosehdotuksesta julkilausuman, jota puollamme.

Nykyisessä uudistuksessa kahden viikkotunnin säännöllinen toisto riittää tyydyttävästi kielitaidon kehittymiselle luokilla 6 ja 7. On toivottavaa, että oppilaille on ruotsin kielen opettajana asiantunteva ja innostava aineenopettaja, jotta yläkoulun puolella 7. luokalla vältetään 6.luokan oppisisältöjen laajalta kertaamiselta. Kielten opiskelussa säännöllisyys ja toisto ovat oleellisia elementtejä. Opetuksen tauot pakottavat opettajia kertaamaan jo ennestään opittua ja uuden oppiminen hidastuu ja heikentää oppilaiden motivaatiota. Yläkoulun 8. ja 9. vuosiluokkien kohdalla säännöllisyydestä on tingitty, joka puolestaan hidastaa kielitaidon tasaista kehittymistä tilanteessa, jolloin oppilas pyrkii nostamaan arvosanaa toivotun jatkokoulutuspaikan saamiseksi.

Samalla, kun nykyinen uudistusehdotus parantaa eri opetuksen järjestäjien tasa-arvoista opetuksen järjestämistä, se jättää edelleen avoimia kysymyksiä 8. ja 9. vuosiluokille. Esimerkiksi ylläpitääkö nykyinen ehdotus edelleen jakojärjestelmän aiheuttamia opetustaukoja ja kompensoivatko jotkut koulutuksen järjestäjät taukoja lisäämällä yhden vuosiviikkotunnin omarahoitteisesti? Voisiko suunnitelma aiheuttaa yksilöille ongelmia, mikäli opetuksen järjestäjille jäisi harkintavalta päättää vuosiviikkotuntien kohdentamisesta vuosiluokille 8–9, esimerkiksi asuinpaikan ja koulun vaihdon yhteydessä?

Näin ollen opetushallituksen tiiviimpi ohjeistus, miten 3 tuntia kohdennetaan vuosiluokille 8 ja 9, on tarpeellinen.

Lisäksi ruotsin kielen opettajat pohtivat myös perustetta, miksi lisätunti on kohdennettu 7. luokalle eikä esimerkiksi 9. luokalle, jolloin opiskelijat motivoituvat hakeutumaan jatko-opintoihin ja pyrkivät korottamaan arvosanaansa. Lisäkysymystä herättää myös ilmaus *poikien tapa oppia kieliä*. Monet opettajat eivät koe sukupuolen vaikuttavan oppimistapaan ratkaisevasti.

Ruotsin kielestä on nuorelle hyötyä aikuisena niin opiskelu- kuin työmarkkinoilla sekä kotimaassa että ulkomailla. Hallituksen nykyinen päätös on turvata ja parantaa suomalaisten nuorten asemaa yhteiskunnassa.

Olemme kiitollisia hallituksen esityksestä ja toivomme valmistelun etenevän päätetyn aikataulun mukaisesti. Seuraavan hallituksen tulee sitoutua uudistuksen toimeenpanoon ja turvattava riittävä rahoitus.

Suomen ruotsinopettajat ry:n puolesta,

Eija Heikkala

Marjo Kekki

Anna Lötjönen

Tiivistelmä:

Hallituksen muutosehdotus lisätä yksi vuosiviikkotunti yläkoulun B1-ruotsiin on tervetullut ja oikeasuuntainen.

Kielten opiskelussa säännöllisyys ja toisto ovat oleellisia elementtejä. Nykyisessä uudistuksessa kahden viikkotunnin säännöllinen toisto riittää tyydyttävästi kielitaidon kehittymiselle luokilla 6 ja 7. Yläkoulun 8. ja 9. vuosiluokkien kohdalla säännöllisyydestä on tingitty ja hidastaa kehitystä. Opetuksen tauot pakottavat opettajia kertaamaan jo ennestään opittua ja uuden oppiminen hidastuu ja heikentää oppilaiden motivaatiota.

Olemme huolestuneita siitä, ylläpitääkö nykyinen ehdotus edelleen jaksojärjestelmän aiheuttamia opetustaukoja ja kompensoivatko jotkut koulutuksen järjestäjät taukoja lisäämällä yhden vuosiviikkotunnin omarahoitteisesti? Voisiko suunnitelma aiheuttaa yksilöille ongelmia, mikäli opetuksen järjestäjille jäisi harkintavalta päättää vuosiviikkotuntien kohdentamisesta vuosiluokille 8–9, esimerkiksi asuinpaikan ja koulun vaihdon yhteydessä?